საქართველოს სოც.-ფედერალისტთა სარევოლიუციო პარტია

ფრ. მთავარ კომიტეტის ორგანო

სოციალისტ-ფედერალისტი

შაბათი ივნისის 18

1921 წ.

ფასი 200 მანეთი

რედაქციის მისამართი:
დამფუძნებელი კრების ქ. № 6
ტელეფონი 12—29

ეროვნული ბიბლიოთეკა

შვილი გოგია ძმა სოსიკო რძალი ანა მერკვილაძეები და დაი მაკრინე ნიკოლოზის ასული გუგუშვილისა. ულრმესის მწუხარეებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ რომ კვირას ივნისის 19 (ახალი სტილით) დანიშნულია ორმოცის დღის წირვა და პანაშვიდი ანჩისხატის ტაძარში

ნოშრევან ნიკოლოზის ძე მერკვილაძის

სულის მოსახსენებლად. წირვა დაიწყება 10 საათზე ხოლო პანაშვიდი 12 საათზე. 1049

ღრმა მწუხარებაში მყოფნი შვილები: ანა, დარო თამარა, გიგა ვიქტორი და ელიკო, რძლები: გოგუცა და ამალია მატარაძეები და სიძეები: სოსიკო მერკვილაძე, იასე მახარობლიძე და მალაქია გეგეშიძე უგულითადესი ტკივილით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ რომ კვირას ივნისის 19 დანიშნულია ანჩისხატის ტაძარში ნახევარი წლის წირვა და პანაშვიდი ძვირფასი დედის

ივლიტე ისაპის ასულის მატარაძის

სულის მოსახსენებლად. წირვა დაიწყება 10 საათზე ხოლო პანაშვიდი 12 საათზე. 1048

ქაღალდის მეძიებელ

აპოლონ ურუშაძემ

განაახლა ავადმყოფების მიღება
9—1 ს. და 4—7 ს.
ბებუთოვის ქუჩა 13 ბინა 1. 29

ექიმი

ნ. ა. არუთინოვი

სპეციალურად ხიფილისი (914 ტ 606 სქესობრივი უძლურება, ვენერიული ხუხუნათი და შედეგები.

ახალი ბებუთოვის ქ. 5, ცეცხლის მქრობელ რაზმის ახლო. ავადმყოფების მიღება 10—2 და 5—7 საათ. 946

ძ. ლანჩხუთში.

ექიმი

ოლღა ხოფერია

იღებს სპეციალურად ქალთა და ბავშვთა სნეულებიან ავადმყოფებს.
ქალისტე ჩაჩავას სახლში. 1047

ბეითალი—ექიმი

ი. გ. ქუთათელაძე

იღებს ფინაგან, კანით (ქეცით) ავადმყოფ ოთხფეს პირუტყვებს და ფრინველებს. ცხენის ქოთოფს (საპს) ეკვლევა ძალიანის შეშაპუნებით. ქიით ცხვრის სასულე—მილას ავთმყოფობას ვექიმობ „ნეიმანის და ვესსელის“ მეთოდებით. ვეძლევი დარიგებას „ზოოტეხნიკაზე“ (საქონლის ძოვლა ძოშენება). დილის 9—10 საათ. და დღის 2—5 ს. ბელინსკის ქუჩა № [illegible] 2. 38

ფურცლები

44.

ერი და რევოლიუცია.

დღეს ჩვენი საზოგადოების წინაშე მწვავედ სდგას ეროვნული საკითხი. საბჭოთა რუსეთის კონსტიტუციაში ეს პრობლემა საკვანძოთ გადაჭრილია: ერები კატეგორიულად დამოუკიდებელნი არიან. კონსტიტუციის ამ დებულებას რასაკვირველია, დიდი მხიშვნელობა აქვს. არც ერთ სახელმწიფოს ძირითად კანონში ამის ნასახიც არ არის.

ეს საყურადღებოა. მაგრამ ჩვენ აქ გვინდა ამ საკითხს შევეხოთ პრინციპის თვალსაზრისით. დღეს ჩვენს წინაშე მარტო ეროვნული საკითხი კი არ არის, ამავე დროს რევოლიუციის საკითხიც არის.

გაზ. „კომუნისტი“-ს ბინაკიდან ამხ. რ. კ. და მთელი რედაქცია საკითხს გვიყენებს—ერი თუ რევოლიუცია, რევოლიუცია თუ ერი, ერი და რევოლიუცია და სხვა ანალოგიურ კითხვებს.

თვით საზოგადოებრივს წრეებში და პარტიულ ამხანაგებში ეს პრობლემა მწვავედ სდგას. ბევრისათვის ეს საკითხი გამორკვეულია საბოლოოდ და პრაქტიკულ ბრძოლის მიზნებზე და მეთოდებზეა ლაპარაკი.

როგორ ვარკვევთ ამ საკითხს, რაა ჩვენი დამოკიდებულება, ჩვენი აზრი?

ამ საკითხის გადაჭრისას არსებობს ორი მომენტი: ზოგადი, მარადიული, განყენებულ იდეოლოგიური და მეორე მომენტი—მიმდინარე, პრაქტიკული.

დღეს ეროვნებაზე სერიოზულად არ არსებობს ნიღილისტური შეხედულება, ატომისტური კონცეფციაც გამქრალია და კოსმოპოლიტიზმის თეორიას სოციალისტურ წრეებში გასავალი არ აქვს.

ერი—მთელი საზოგადოებრიობის ურყევი სუბსტანციაა და გარეშე ერისა, როგორც ეთნიურ უჯრედისა არა არის რა. არავითარი კულტურა, არავითარი სოციალური გეგმა ან უტოპია გარეშე ერისა არ არსებობს. ჩვენ შეგვიძლიან ვიბრძოლოთ კლასობრივ სახელმწიფოს მოსპობისათვის, მაგრამ ეს ბრძოლა არსებითად არის ბრძოლა ერისათვის ყველაფერი, ყოველი წყობილება გარდამავალია, გარდუვალი ძოლოდ მოდგმაა, ერია, ეროვნებაა.

ასეთია დებულება ერზე.

რა სპობს ერს? რა ასუსტებს ერს? როდის ჩნდება მთელ თავის ძალით ეროვნება?

თანამედროვე საზოგადოების კლასობრივი სტრუქტურა ახშობს და ფარავს ერის მთელ ენერგიას. ეს სტრუქტურა სტანჯავს, სთიშავს, ხელს უშლის ერის ენერგიას. ერის გაფურჩქნა ხდება სრული თავისუფლების ხანაში, დღეს კი ჩვენ ვხედავთ თავისუფლების მაგიერ იმპერიალიზმს, შოვინიზმს. თანამედროვე რევოლიუციის გამარჯვება საშუალებას უშლის ერს თავისუფალ განვითარების პირობებს. ამიტომ ეროვნული მოღვაწეობა მჭიდროთ დაკავშირებულია სოციალისტურ შემოქმედებასთან და დიდი სოციალისტი ამავე დროს ერის დიდი მოღვაწე. ამიტომაა ეროვნულ მოღვაწეთა გალერეიას გლადსტონის, გარიბალდის და კოშუტის ფიგურები კი არ ამშვენებენ, არამედ პრუდონის, ბაკუნინის, მარქსის და ჩერნიშევსკის.

კიდევ უფრო გარკვეული პაექური უნდა გავსცეთ წამოყენებული საკითხი. პრობლემა დავაყენოთ დღის წესრიგში. რა უნდა ვაკეთოთ ამ წუთს, დღეს? რევოლიუციას ვემსახუროთ და დავივიწყოთ ერი თუ ერს ვემსახუროთ და დავივიწყოთ რევოლიუცია?

დღეს შოვინისტური ტიპის ნაციონალისტები გვეუბნებიან: ჩემთვის რევოლიუცია არ არსებობს, ვხედავ ნაციონალურ კულტურის დენაციონალიზაციას ერის სივაგლახეს და რა თქმა უნდა მხოლოდ ერი მახსოვს, ჩემთვის რევოლიუცია, როგორც ასეთი—არ არსებობს არსებობს ერი და ვინც დღე იხსენებს რევოლიუციას და ერისათვის რევოლიუციას არ ივიწყებს—ის არსებითად ერის მოღალატეა.

ვგონებ საკითხი ტიტვლად დასმულია, აშკარა, ნათელი. რაგორია ჩვენი პასუხი?

— წინააღმდეგი, რაშია საქმე?

ჩვენთვის რევოლიუციაც სრულიადაც არ ნიშნავს ერის უბედურებას, ერის მოსპობას. მსოფლიოში არ ხანგრძლივ პროცესში ერის განადგურებისა და ადგილისა. პირიქით, კაპიტალიზმს ნორმალურს პირობებში კი ერი და მოდგმა იხარწნება, იღუპება, ადგილია.

რევოლიუციის პროცესში ნორმალური განწყობილების შექმნა ძნელია, შეუძლებელიც. როგორც სოციალ-ეკონომიური პირობებია, აშლილი, ისევე აშლილია ეროვნული ცხოვრების პირობებიც, მაგრამ რევოლიუციის მთელი სიმძიმე ერს არ მოსპობს, ვერც მოსპობს და ისტორიამაც არ იცის ამის შემთხვევაც.

დღეს მთელი ჩვენი ენერგია რევოლიუციას უნდა მივანდომოთ. რასაკვირველია ეს იმას იოტის ოდნავ არ ნიშნავს, რომ ამავე დროს ერის კულტურის ყოველი ატრიბუტი არ დავიცვათ, პირიქით, ამ დიდს ბრძოლაში ჩვენ მაქსიმალურად უნდა დავიცვათ ერის თავისუფლება და ერის ცხოვრების საფუძველნი, მაგრამ დღეს კაპიტალიზმსა და სოციალიზმს შორის გადამწყვეტი ომია, ბრძოლაა და ბრძოლის შედეგზე მართლა დამოკიდებულია ერის მთელი მომავალი.

ფაქტია: ბრძოლაში ერიც ზარალდება. კლასიც, ჯგუფიც, მაგრამ ამისათვის ბრძოლაზე ხელის აღება შეუძლებელია. რევოლიუციის დამარცხება ჩვენს ერს მოუტანს სისტემატიურ პოლიტიკას დენაციონალიზაციის, რევოლიუციის გამარჯვება კი ნაძდვილს ნაციონალიზაციას.

თანამედროვე მოძრაობა არ არის მოძრაობა მე-XIX საუკუნისა, აქ ისევე ძირითადი პრობლემაა დასმული კაპიტალიზმის არსებობისა, როგორც მეთვრამეტე საუკუნეში საფრანგეთში წამოაყენა პრობლემა ფეოდალიზმის ლიკვიდაციისა, ერისათვის ფეოდალიზმის დანგრევა დიდი ეროვნული აქტი იყო, ხოლო მაშინდელი რევოლიუციონერები დიდი ეროვნული გმირები არსებითად. ასევე დღეს: კაპიტალიზმის დამხობა დიდი ეროვნული აქტია და ეხლანდელი დიდი რევოლიუციონერები ნამდვილად დიდი ეროვნული მოღვაწენია.

ასეთია ჩვენი შეხედულება. აშკარა, ხათელი, მტკიცე. ერი თუ რევოლიუცია?—ასე საკითხი არა სდგას. დღეს გადამწყვეტი მომენტია და რევოლიუციის გამარჯვება—რაიცა აუცილებელია—ნიშნავს ერის საბოლოოდ განთავისუფლებას. ამიტომ ჩვენი გზაა რევოლიუციით სოციალურ და ეროვნულ თავისუფლებისაკენ.

საკითხის დაყენება შეიძლებოდა სრულიად სხვა გვარად რომ არსებობდეს თანამედროვე კაპიტალისტურ კულტურის დროს პირობები ერის თავისუფლების. ასეთი პირობა არ არსებობს. ერს შეუძლია მომენტში, შემთხვევით შექმნილ ძალთა განწყობილების გამო ეროვნული თავისუფლების მაქსიმუმი მიიღოს, მაგრამ არსებითად და სისტემატიურად ერები ემორჩილებიან იმპერიულ ერებს და ასეთ ერების ქვეშ ხდება პატარა ერების სისტემატიური, თანდათანდენაციონალიზაცია. ამ სიბედისწერო პროცესს მხოლოდ სოციალიზმი სპობს ბროლა სოციალიზმის პრობლემა თეორიიდან პრაქტიკაში გადადის, როცა კაპიტალიზმის გახრწნის ხანაა, რევოლიუციაა, ყველა ერის მოღვაწე ერის თავისუფლებისთვის მოვალეა თავის უმთავრეს მიზნად სოციალიზმისთვის ბრძოლა დაისახოს.

ასე გვესმის საზოგადოდ დღეს საკითხი ერისა და სოციალიზმისა.

თედო ღლონტი

ნარილები პარტიულ ამხანაგებს

2

უპირველეს ყოვლისა, ერთი რამ, დამეთანხმებით აუცილებელია ყველასთვის: აქტივობა. უამისოდ მხოლოდ ისტორიის ავან-ჩავანად გადაიქცევით, რასაც ერის მომავალი ეკუთვნოდა. ამ დამამცირებელ დამსახურებად ვერ ჩაგვითვლის. რაც უნდა მოხდეს, რა პირობებშიაც არ უნდა ჩავარდეთ, არა დროს გარეშე ძალას არ უნდა დავენდოთ. ყოველთვის უნდა საკუთარ მაჯის იმედზე ვიყვეთ, და შვილდი ისე მოვწიოთ, როგორც ჩვენს ძალას შეეფერება. როგორი მდგომარეობა შეიქმნა ჩვენში? ეორდანიას მთავრობა დაამარცხა ლენინის კაბინეტმა. ერთი მთავრობა მეორეთი შეიცვალა. თავის-დათავად ამ აქტში არის ისეთი რამ დრმა, რაც ჩვენ უფლებას გვაძლევდეს ერი ტრაიურში შევმოსოთ? რასაკვირველია არა. ყოველ სახელმწიფოში აქვს ადგილი მთავრობის შეცვლას მაგრამ ერი ძაძებში არ გახვეულა. რასაკვირველია მდგომარეობის სირთულე აქ არ თავდება. არის მეორე მომენტი, უფრო დრმა: საქართველოში შემოიჭრა ნაცნობი რასის შეიარაღებული ძალა. მას მოჰყვა ნაცნობი რასისვე ადმინისტრატორ მმართველები. რუსეთის კვლავ საქართველოში ბრძოლით შემოსვლას უსათუოდ უნდა ხიფიქრებელში ჩაეგდო ქართველი ერი. ერთი საუკუნის რუსული რეჟიმი სრულიად საკმარისი იყო რომ პსიხოლოგიურად ქართველ ერში რუსეთისადმი უკმაყოფილება და ანტიპატია ჩანერგილიყო. ვიცით, რომ ეს უფრო აწუხებდა საქართველოს. მაგრამ არც ამ მოვლენაშია სამგლოვიარო რამ და იმედ—წარსაკვეთი. ასეც რომ ყოფილიყო, მით უმეტეს იყო საკითხი მოკმედება და პირის-პირ დადგომა. არ არის საეჭვო, რომ რუსეთის კომუნისტები, მთელი თავისი შემოქმედებით უსათუოდ რევოლიუციონერები არიან. ეს გარემოება მათ კი არ აძლევს ამა თუ იმ უარყოფ ხაბიჯების გადადგმის დროს, უფრო მეტ პასუხის მგებლობას აკისრებს, და ჩვენს ქვეყანაში შემოსვლისას, ჩვენ გვქონდა უფლება გვეფიქრა, რომ კომუნისტებთან ლაპარაკიც შეიძლება, და საქმის გაკეთებაც. ამ ლაპარაკს და საქმეს არც დღეს უარვყოფთ. მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავდა, რომ ჩვენ დავენდეთ მათ, და გვჯეროდა მათ მიერ ჩვენი ქვეყნის აყვავება. არა. ჩვენ რევოლიუციას ვენდობით, მისი მძლავრი გაქანების იმედი გვაქვს, რევოლიუციის გამარჯვებაში ვეძებთ საქართველოს გამარჯვებასაც, თორემ საკმაოდ კარგად ვიცოდით საერთოდ მარქსისტების იდეოლოგია და პრაქტიკა, რომ ანაზღეულად მივენდობოდით და გავყოლოდით.

ამხანაგებო! ყველა თქვენთაგანს კარგად ახსოვს ის მძლავრი პოლემიკა, რომელსაც ეროვნულ საკითხის გამო ვაწარმოებდით მათთან, და ვინ უნდა იყვეს ისეთი უსუსური, რომ დაგვწამოს ასეთი მეამიტობა და გამყოლობა. არა. ვინც ჩვენ დაბრმავებას დაგვწამებს, უსათუოდ ზერელედ მოიაზროვნეა. ჩვენს პოლიტიკურ მუშაობას თუ გნებავთ პირდაპირ საწინააღმდეგო მომენტი დაედო საფუძვლად. ჩვენ გვეშინოდა და კვლავ გვეშინია ეროვნულ საკითხის ათვალისწუნებისა, და ვრჩებით ჩვენს სადარაჯოებით. იქნებ ჩვენ ვერ ვდარაჯობთ ლირსეულად? მაგრამ ჩვენ თუ გვიჩვენებენ რომელიმე ჯგუფს თუ პარტიას, რომ ამ მხრივ ჩვენზე მეტ უნარს იჩენდეს, ჩვენი მთელი სიმპატიები და ძალა მისკენ იქნება, მაგრამ სად არის?

გაჩუმება ყოველთვის პოლიტიკა არ არის, და დღეს გაჩუმება ჩვენის აზრით მიუტევებელი შეცდომაც იქნება. რაღ? მიტომ რომ კომუნისტების სახით რევოლიუცია მოქმედობს, და რევოლიუციას კი, რა მახინჯი სახეც არ უნდა მიეცეს, მაინც არ უნდა გავექცეთ. პირიქით, მჭიდროდ უ'და დაუახლოვდეთ, და შეძლებისამებრ მოვმართოთ სწორ გზაზე. მით უმეტეს, რომ მისი ტალღა უკვე გადაეფარა საქართველოს. თუ ვისმეს ჰგონია, რომ ჩვენს მოქმედებას თუ უმოქმედობას აზრი არა აქვს, რადგან ისტორიულ ამბავთა ლოდიკა დამოუკიდებლად მიემართება, შემცდარ აზრს შეუპყრია. ჩვენ ეს არ გვჯერა. ჩვენ ჩარევას მნიშვნელობა აქვს, და რამდენადაც მასსიური იქნება ეს ჩარევა, მით უფრო მკაფიოდ დაჩნდება ჩვენი დადი ამ ისტორიულ მოვლენას. ისიც უნდა გითვალისწინოთ, რომ ამ ჩარევის თვალსაზრისითაც ჩვენი პარტია განსაკუთრებულ მდგომარეობაში იმყოფება.

პარტიულ თავმოყვარეობის საკითხი ჩვენს წრეში არა სდგას, რადგან პოლიტიკური პირველობა არც გვქონია და არც წაურთმევია. ეროვნული თავმოყვარეობა კი პოლიტიკურად გვაქვს გაგებული, როგორც ისეთი მოქმედება, რომელიც გამოამჟღავნებს ჩვენს უნარს, და ხაბიჯებსაც ისეთს გადაგვადგმევინებს, რომ სწორედ იყვეს ნაანგარიშევი ძალა და გაზომილი ხაბიჯები.

ისე რომ ეროვნული თავმოყვარეობაც ჩვენი მოქმედების მთავარი სტიმულია, და საქართველოში, ჩვენ გვინდა რომ ქართული ძალა იყვეს შემოქმედი და ტონის ძიმკეთი. და ეს სურვილი ყველაზე მეტად დღეს უნდა გვამოძრავებდეს, როდესაც საქართველოს მკერდზე ათასგვარი უცხო ელემენტები ირიენ-ენ წითელი ფერით, რომელთ შორის ბევრს ამ მკერდიდან სასიცოცხლო ენერგიის ამოწოვაც განუზრახავს. გავდგეთ განზე? თავ-ჩადუნულებმა ვიარეთ ამინდის მოლოდინში? ეს ხომ უბერი მოქალაქის როლია?

რევოლიუციონერს ეს პოზა არ შეშვენის. უნდა შევიტრეთ რევოლიუციის თუნდა ქაოსშიც კი, რომ ქარიშხალისაგან გადავარჩინოთ ის დიდი საგანძური, რომელსაც ამდენხანს ალესილი ხმლებით გარს ვერტყით

ამის გარშემო ვაწარმოებთ ბრძოლას, და ვიბრძოლებთ, ვიდრე საქართველოს საბჭოთა რეპუბლიკა არ ადიქურვებს საკანონმდებლო სახელმწიფოს სრული ატრიბუტებით. ამ ბრძოლაში ჩვენზე წინ ვერ წავალ ვერავინ, რადგან ჩვენ ამ ბრძოლაში ნაცადი ხალხი ვართ, და თუ შევ-

ძელით ამ გზაზე გამარჯვება ჩვენ კომუნისტებთან სრულ თანამშრომლობისა და პოლიტიკურ პასუხისმგებლობის გაზიარების წინაშეც არ შეეჩერდებით. ჩვენ ჩვენსას არ დავიშლით, ყოველ გზას გამოვსძებნით, რომ საქართველოს საზღვრებში გავადვიოთ ის რევოლიუციის ცეცხლი, რომლის მასშტაბად მთელი ქვეყანა გადიქცევა.

ვახტანგ კოტეტიშვილი.

მიუდგომელი დამფასებელი

მოხდა ის, რაც უნდა მომხდარიყო ფფრო ადრეც. მომქმედმა და რევოლიუციონურად განწყობილმა ნაწილმა სოციალისტ-ფედ—თა სარევოლიუცია პარტიისა ხელში აიღო პარტიის ხელმძღვანელობის საქმე (თავის აუშაობის ახალი ცხოვრება დაიწყო გარკვევით და მტკიცეთ.

მრავალი ტრადიციები და ტაქტიკური ნაბიჯები ძველი ჩვენი პარტიის მესვეურთა მოიტანა მან სამუდამოთ. რადგან ჩვენი შეგნებით მას ძალიან ცოტა კავშირი ქონდა და აქვს იმ შინაარსთან, რომელსაც ვგულისხმობთ ჩვენ სოც.-ფედერალისტური მოძღვრების გაგებაში.

დაეკლიანებული პარტიული გზის განწმენდას კიდეც შეუდგებით და მომქმედ ელემენტებს ჩვენი ორგანიზაციებისას მოუწოდეთ მომენტის გათვალისწინებისა და მუშაობის გაცხოველებისაკენ.

ჩვენ ვსთქვით გადაჭრით, რომ პარტიულ ფენრთა სიდიდეს, გვირჩევნია შეკუმშული, მაგრამ მომქმედებისთვის განმზადებული პატარა ორგანიზაციები, რომ მომქმედი ფენრ. მხოლოობით ორიგინ. ვისა ორგანიზაციაში ეფექტიურად ეას წარმოადგენს რევოლიუციონურ საერ. ბიელზე გამოსულ პარტიისათვის, ვიდრე მრავლობითი რაოდენობა ძველმორე და პასიურ მორიგეთა.

ამიტომ ჩვენ უდიდეს და მორიგ საკითხად პარტიული მუშაობისა რეგისტრაციის საკითხი დავაყენეთ. პარტიული დეზინფექცია დაგვჭირდა არა მარტო ჩვენ. მარტო ჩვენ ათ ვიყოფით დაავადებული ლოიალური პსიხიოლოგიით, მარტო ჩვენს პარტიას არ მეცოპარვია ოპორტუნიზმის შმორიანი ფენა. რეფორმისტული სული დაეპატრონა განსაკუთრებით უკანასკნელი საერთაშორისო ოფის დროს მთელს მსოფლიო სოციალისტურ მუშათა მოძრაობას და ლამის იყო რევოლიუციონური სიმხნე შეგუებისა და შეთანხმების ჭაობში უფრ ჩაბრჩობილიყო.

მაგრამ ისტორიამ ასე არ ინება და იქ, სადაც მოჩვენებით, გარეგნულად უნდა გათავებულიყო რევოლიუციონური მძლეობის ეემოქმედება, მოულოდნელათ მუშათა მოძრაობის ისტორიის მეთვალყურეთა, დაიწყო რევოლიუციის რენესანსი; ჩასასვლელად მიწურული მზე სოციალისტური რევოლიუციის კვლავ შემოქმედების კამადონზე ალმობრწყინდა და ერთის ნებით, ერთის ენერგიით მოუწოდებს ერთს დროს განდეგილს შვილს—მუშათა კლასს.

მუშათა კლასი დაუბრუნდა ძველს ნაცადს გზას დიდი ტკივილებია განცდით, დიდი ტრადიციული მომენტების გამოვლით. ეს გზა რევოლიუციონური სოციალიზმისა ჯერ კიდევ ნახევრად გაუწულია და ახალ-ახალ მსხვერპლს ითხოვს საერთაშორისო დემოკრატიისაგან.

ეს სნეულება სოციალისტური პარტიისა ყველამ განიცადეს და სხვაზე არა ნაკლებ „კომუნისტის“ თანამშრომლებმა, რადგან მუშათა მოძრაობის ამ დაავადებასა და მომავალ გაჯანმრთელებაზე იმდენი მელანი არავის დაუხარჯავს, რამდენიც კომუნისტებს.

კომუნისტებს ჩვენი პარტიის კონფერენციაზე მომხდარ განხეთქილებაზე ყალბი წარმოდგენა მიუღიათ (ამის გამოც ყალბი დასკვნებიც გაუკეთებიათ.

ნ. კრედოს აზრით ჩვენი პარტიაში არსებული უდისციპლინობა, უორგანიზაციობა, „სრული ქაოსი“ სპეციფიური თვისება ყოფილა მარტო ჩვენი პარტიისა და განსაკუთრებულ დამახასიათებელ საფუძველსაც ეძებნის თავის შეხედულებას: „მის ლაშქარს“ შეადგენდა ნაციონალისტური ინტელიგენცია“-ო ბრძანებს მენშევიკებისაგან არა ერთხელ დადებილ ბრძნულ მოსაზრებას მოქ. ნ. კრედო.

მაგრამ რას გვეტყვის იგივე კრედო იმ პარტიებზე ევროპაში, რომელნიც ასი ათასობით წევრებს ითვლიდენ თავის რიგებში და იგივე უარყოფითი თვისებებით შეიმოსენ, რომელსაც ასე დაურიდებლად ვამბობთ ჩვენ ჩვენს პარტიაზე? გერმანიის სოციალ-დემოკრატია, საფრანგეთის სოციალისტური პარტია, ინგლისის დამოუკიდებელი მუშათა პარტია, თუ რომელი ათეული პარტიები ჩამოუთვალოთ მოქ. კრედოს, რომელთაც გარყვნეს დისციპლინა, დაეწვრილმანეს მუშათა მოძრაობა და თითქმის სავსებით წაართვეს მას რევოლიუციონური შემოქმედებაც კი? მერე და ამ პარტიებს არ ყავდა მუშათა მასსებში? რადა თქმა უნდა კი.

და ამის და მიუხედავად ეს პარტიები რეფორმისტულ გეზის დამახასიათებელმა უდისციპლინობამ და მდორე მეზჩანიზმმა შეიპყრო.

ამ პსიხოლოგიურ სიძაბუნეს ვერ გასცილდა თვალსაჩინო ნაწილი კომუნისტურ პარტიებისა, რომელნიც მესამე ინტერნაციონალის პირველ რიგებში იდგნენ; გაიხსენეთ უკანასკნელი წლის ისტორია კომუნისტური მოძრაობისა იტალიაში და სერატის მომხრენი; ნუ დავიიწყებთ ლევასა, კლარა ცეტკინასა და სხვათა წასვლას გერმანიის კომუნისტური პარტიიდან: ბოიგონეთ მესამე ინტერნაციონალის თავმჯდომარის ზინოვიევის შიშის გამოთქმა კომუნისტური წრეების დაავადების შესახებ, და თქვენ დაგვეთანხმებით მკითხველო, რომ მოქალაქე კრედო სასტიკად სცდება, როცა საერთო ჭირი, მუშათა მოძრაობაში მსოფლიო მაშტაბით არსებული, ჩვენი პარტიის სპეციფიურ „ნაციონალისტურ ინტელიგენტობაში“ უნდა დაინახოს.

მაშ საქმე სულ სხვა რამეში ყოფილა ვინემ ეს ჰგონია მოქალაქე კრედოს.

ამ საკითხზე ჩვენ მენშევიკებთანაც გვქონია კამათი და მოქალაქე კრედოსაც ჩვენი პასუხი იქ შეუძლია ამოიკითხოს.

შემდეგ კომუნისტის პუბლიცისტი იქვს გამოსთქვამს ჩვენი პარტიის ხელმძღვანელი ჯგუფის მომავალზე და დასძენს: „ყოველივე ეს არ იძლევა საკმაო გარანტიას, რომ ეს ჯგუფი შეიქნება რაიმე თვალსაჩინო ინიციატიურ აქტიურ ძალად ჩვენს საზოგადოებრივობაში“.

და რა ყოფილა „ყოველივე“ ამ ეკვების საფუძველი ბოლოს კრედოსათვის, მკითხველო იცი?

ის რომ ჩვენს ჯგუფს არ ამოუშლია თავის „პროგრამულ კონცეპციაში პრიმატი ნაციონალურ მომენტისა“.

ჩვენ კი ფრმათა ვართ დარწმუნებული, რომ თუ აქ „პრიმატს ნაციონალურ კითხვაში“ უარყოფენ ჩვენში ბოლშევიკები, მით ისინი უარყოფენ იმ შესაძლებლობასაც, რომლითაც მათ შეუძლიათ გადაქცევა „თვალსაჩინო ინიციატიურ აქტიურ ძალად ჩვენს საზოგადოებრივობაში“.

ჩვენ კი გვგონია, რომ პატარა ერებისათვის ნაციონალური საკითხის პრიმატი დასმულია არა ჩვენგან, არამედ იმ ობიექტიურ პირობებისაგან, რომელნიც ისინი ადგენ იმყოფებიან.

მეორე საფუძველი ჩვენს ჯგუფზე პესიმისტური კილოს ალებისა კრედოსათვის ის გახლავთ, „რომ ჩვენი სოციალურ ურთიერთობათა ჩამორჩენილობის გამო ჩვენში ორ არის საზოგადოთ ძლიერი პროლეტარული მოძრაობა“.

თუ მკვეთრად გამოუსახელი კლასობრივი დიფერენციაციაც ნაკლებ იმპულს იძლევა ჩვენი ჯგუფის მომავალი პერსპექტივებისათვის საქართველოში, კრედოს ლოგიკური დანასკვი ბოლომდის უნდა გაეკეთებია: ასეთი პერსპექტივები ჩვენში ბოლშევიკებსაც არ ექნებოდა.

ჩვენი თქმით ჩვენი ერის 90 პროცენტს რევოლიუციურს გუნებაზე ეროვნული საკითხის სათანადოთ დასმა დაეყენებს, რადგან ჩვენ გაგვიცდიდით და განვიცდით ეროვნულ ჩაგვრას უფრო მძაფრად. ლამის ქართველი ერი და მ მრომელი მასსა საქართველოში ერთი (იგივე ცნებათ გადიქცეს—ესოდენ უმნიშვნელო და შეუმჩნეველია ჩვენი ბურჟუაზია და პროლეტარიატი, როგორც მოპირდაპირე კლასები.

ჩვენ ვიცით, რომ აღმოსავლეთში ნაციონალური საკითხისადმი პრიმატის მინიჭებით უნდა თავის ფერხულში ჩაიბას რუსეთის რევოლიუციამ პატარა ერებიც.

ამ სოციალურ ეკონომიურ თავისებურებასა და პატარა ერთა ჩაგვრას განსაკუთრებული ყურადღება მიაქცია კომუნისტური პარტიის მეათე ყრილობამ და სტალინი ეროვნულ თავისუფლებას სრულ დამოუკიდებლობამდის რევოლიუციონური ლოზუნგათ აღიარებდა ჯერ გუშინ მეათე ყრილობაზე.

და ჩვენ ვკითხულობთ: ვის ედავება კრედო, ჩვენ სოციალისტ-ფედერალისტებს, მეათე ყრილობას, თუ ორივეს ერთად?

ჩვენ გვგონია უკანასკნელში მეტი სიმართლეა, რადგან კრედო არსებითად ედავება იმ პრინციპს, რომელიც უდავოდ მიღებულია ბოლშევიკების მიერ.

ამიტომ საჭირო წესის დროს არა მარტო „მოსპობა“ იმისა, ვინც არ მოგწონს, არამედ გათვალისწინებაც იმისაც, რომ შენვე არ მოისპო.

მიუდგომელი დამფასებელიც ასეთი უნდა? სადი კრიტიკოსიც ამას ქვია. „ზოგჯერ თქმა სჯობს არა თქმასა ზოგჯერ თქმითაც დაშავდების“.

ეფ. ხაჩინელი.

ახალი ამბები

— **ბათომი.** ივნისის 13. ივნისის 11 და 12 ბათომის ნავთსადგურში მოვიდა 10 გემი, რომლებმაც ოსმალეთიდან და ყირიმიდან მოიტანეს 200 ფუთი მარილი, 300 ფუთი ფქვილი, 100 ფუთზე მეტი ფორთოხალი, ლიმა, საპონი, ფართლეული, ყავა, თამბაქო და სხვა.

ივნისის 12 მოვიდა იტალიის გემი „მონ-ჯიჟელო“, რომელმაც მოიტანა საპონი, ფქვილი, შაქარი, ფართლეული და სხვა.

ივნისის 13 მოვიდა გემი „რემო“ 20 მოგზაურით და მანუფაქტურით., ფეხსაცმელებით, შაქრით, მარილით, მედიკამენტებით, საპონით, ტყავეულობით, წინდებით და ლილით.

— **მხატვრობის სკოლა.** სახალხო განათლების კომისარიატის სახელოვნების ხელოვნების ქვე-განყოფილებას განზრახული აქვს გახსნას ხატვრობის და მექანდაკობის სკოლა ქუთაისში, თელავში და ბათომში. სახელოვნებლებში გაიხსნება მომდეგი სახელოსნოები მხატვრობის, გრაფიკის, თეატრალურ დეკორაციის და ქანდაკების. სახელოვნების ხელოვნების ქვე-განყოფილებამ მიმართა გენის საბჭოს მიჰმართა რათა მან ბათომის, თელავის და ქუთაისის განკარგულებაში გადასდოს მხატვრობის სკოლისათვის საჭირო მასალა.

— **ეროვნული გალერეია.** სახალხო განათლების კომისარიატმა დააკმაყოფილა საქართველოს ეროვნულ გალერეის დირექტორის თხოვნა, რომ ეროვნული გალერეიასთან სამხატვრო ბიბლიოთეკის შექმნის მიზნით გადაეცა ფული სურათების შესაძენათ. მხატვრულ სურათების და წიგნების ნაწილი უკვე შესყიდულია. ეროვნულ გალერეიას წინადადება მიეცა სასწრაფოთ შეუდგეს სურათების და წიგნების რეგისტრაციას, რათა ახლო მომავალში გაიხსნას გალერეია საზოგადო სარგებლობისათვის.

— **სასურსათო სახალხო კომისარიატის** სამმართველოსათვის საჭიროა ორი გამოცდილი საქმის მწარმოებელი ქართული ენის ცოდნა სავალდებულოა. თხოვნები სარეკომენდაციო ბარათებით მიიღება სამმართველოს კანცელარიაში. (კადეტთა კორპუსის ქვედა სართულში).

— **ქართული წარმოდგენები.** სახელმწიფო დრამის თეატრის ქართული დასის სეზონი დასრულდა. შესდგა ამ ხანგრძლივობა, რომელშიც შევიდნენ საუკეთესო ძალები და რომლებიც სისტემატიურად გამართავენ ამავე თეატრში ქართულ წარმოდგენებს. რეპერტუარი: ისტორიული და კლასიკური პიესები. პირველი წარმოდგენა კვირას 19 ივნისს, „სამშობლო“ დ. ერისთავისა. სამშაბათს „ოტელო“ შექსპირისა, თარგმ. ი. მაჩაბლისა, ხუთშაბთს, 25 ივნისს, „ქრისტინე“ და კვირას, 26 ივნისს „ყაჩაღები“ შილლერის ტრაგედია, თარგმანი ავალიშვილისა. წარმოდგენები ფასიანია. ბილეთები ამ თვითვე იყიდება თეატრის კასაში. დასაწყისი ყველა წარმოდგენების სრულ 8 საათზე.

—**ანონსი.** მზადდება „გადაჭრილი მუხა“, „ორი ობოლი“ და სხვ.

— **ამერიკელ ტანსამოსის განწილებისათვის.** მოქალაქეთა აუცილებელ სასტიკ აღრიცხვის მიზნით, რომლებიც იღებენ ტანისამოსს გადაეცემა ამერიკულ კომიტეტის მიერ სოციალურ უზრუნველყოფასთან არსებულ განსაკუთრებულ კომისიის მიერ. დასახელებულ კომისია ითხოვს ყველა დაწესებულებას და ორგანიზაციებს, რომლებიც ალძრეს შუამდგომლობა ტანისამოსის მისადებად სიები წარმოადგინოს შედგენილნი ანბანის წესით გვაროს სახელის და მამის სახელის აღნიშვნით ყველა იმ პირებისა, რომლებზედაც მოსთხოვილია ტანისამოსი. სიები, რომლებიც არ იქნებიან შედგენილნი ანბანის წესრიგით კომისიის მიერ არ იქნება განხილული.

რაჭიდან

კატასტროფა ზღვაზე.

ლიონი. ათი ნიდან (უწყებიან, რომ სმირნის ახლო ნაღმს წაეწყდა გემი და ჩაიძირა. დაიღუპა 240 მგზავრი. გადარჩა ორი, რომელნიც ამოიყვანა ჯავშნიან გემ „ლემნასის“ ეკიპაჟმა.

ბრძოლა კომუნისტებთან.

ნიუიენი. ჰალეში კომუნისტთა ცენტრალური ბიურო პოლიციამ გაჩხრიკა. ზოგი-ერთი [illegible] ბანდიტებ[illegible] ლუქეს, წაიღეს [illegible] ინგლისის [illegible] ანგარა. მთავრობის ცნობა. სპეციალურ და სარწმუნო წყაროებიდან მიღებული ცნობებით, ინგლისელებმა ბერძნების დამარცხების უმალვე ბრუსში ვითომდა ხოცა ელენეს თავიდან ასაცდენად და ნეიტრალური ხაზის დასაქერად გაგზავნეს მუდანიაში ერთი ათასეული და მასთან გაიგზავნა ყოველგვარი სანხედრო მასალის დიდი ოდენობა, აგრეთვე მსუბუქი და ძძიმე არტილერია. ყველა ეს საძხედრო მასალა და საომარი იარაღი ინგლისის ათასეულების მუდანიაში მოსვლისას გადასცეს ბერძნებს ოის შემდეგ ათასეულის ნაწილი უკან გაგზავნეს. საბერძნეთის დამარცხების შედეგის დასაფარავად ინგლისელებმა შეუდგა გაგზავნეს თავისი ჯარი აგრეთვე ისაიდშიაც. ინგლისელები ვითომ და სრუტეების დაცვის მიზნით გან�გრძობენ ბერძნებისადმი ზარბაზნების და ყოველგვარ საძხედრო და საომარ მასალეთა ძიწოდებას.

ინგლიხის ნოტა ზემო სილეზიის შესახებ.

ნიუიენი. ინგლისის მიერ გაგზავნილ საფრანგეთისადმი ნოტაში ზემო სილეზიის დასამშვიდებლად ზომების მიღების შესახებ ალნიშნულია, რომ გერმანიის დამარცხება ზედმეტია ზემო სილეზიაში ინგლისის ჯარის მოსვლის გამო. ამასთან ეთანად ინგლისი დაბეჯითებით მოითხოვს ენერგიული ზომების მიღებას პოლონეთის აჯანყებულთა მოძრაობის ჩასაქრობათ. პალერონმა სათანადო ინსტრუქციები უნდა მისცეს თავისს იტალიელ კოლეგას ზემო სილეზიაში.

— ინგლისის ჯარი რომელიც შეიცავს საველე არტილერიას, ჰაუბიცებს, ტანკებს, პოლეტორებს და სხვ. კელნიდან გავიდა და მიეძართება ზემო სილეზიაში მაჭინცით, ფრანკფურტით, ლეიპციგით, წასული ჯარის მაგიერ კელნში გაიგზავნა ინგლისის სხვა ჯარები.

ინგლისის ცნობით, ზემო სილეზიაში ნეიტრალურ ზონის შექმნის აზრი უკუგდებულია.

იტალიელები სცლიან ადალიას.

ბათომი. ანგორიდან მოსულ ცნობით ადალიაში მყოფ იტალიელ ჯარების სარდალს გუბერნატორისათვის განუცხადებია, რომ მას ბრძანება აქვს ბრძანება თავის მთავრობისაგან ადალიის დაცლის მესახებ.

ახალ გადამწყვეტ ბრძოლის წინ.

ბათომი. ანგორიდან იუწყებიან, რომ მუსტაფა-ქემალმა მომქმედ ჯარის გასამგზავრებლათ ჯარში გაიწვია კიდევ ორი ახალი სათადარიგო კლასი.

სპალენძი უცხოეთიდან.

მოსკოვი. ივნისის 7—9 პეტროგრადის ნავთსადგურში მოვიდა წითელ სპილენძით დატვირთული ინგლისის გემი. სპილენძის რაოდენობა უდრის 200 ათას ფუთს. ივნისის ათიდან დაიწყეს მისი გადმოტვირთვა.

ბ ე ნ ე ფ ი ს

ბ ი ლ ე თ ი

ბ ა ნ კ ი ს

ბ ა ნ კ ი ს ბ ა ნ კ ი

ბ ა ნ კ ი ს ბ ა ნ კ ი

ბ ა ნ კ ი ს ბ ა ნ კ ი

ბ ა ნ კ ი ს ბ ა ნ კ ი

ბ ა ნ კ ი ს ბ ა ნ კ ი